

ЕЛАБОРАТ

Конкурса

„Читам, летујем, маштам“

2025. година

1. Увод

- Значај читања у савременом друштву
- Лето као време за креативност и читање
- Улога библиотека у малим срединама (пример Босилеграда)

2. Циљеви и значај конкурса

- Развој културних навика код младих
- Повезивање књиге и савремених технологија (фотографија, интернет)
- Подстицај чланства у библиотеци

3. Опис и образложење конкурса

- Детаљан опис активности
- Зашто баш тема „Читам, летујем, маштам“
- Примери из сличних конкурса у Србији и региону

4. Правила учешћа

- Јасна правила + објашњења и примери добре праксе
- Како да фотографија буде квалитетна и оригинална
- Објашњење гласања (само публика на сајту, 5–15. септембар 2025, 24h дневно)

5. Методологија реализације

- Фазе реализације (припрема, промоција, пријем радова, гласање, евалуација, награде)
- Детаљан временски план
- Задужене особе и њихове улоге

6. Промотивне активности

- Плакат, друштвене мреже, локални медији
- Сарадња са школама
- Мотивација ученика да учествују

7. Буџет и финансирање

- Табела трошкова
- Образложење сваке ставке
- Извори финансирања (Општина + сопствени приходи)

8. Очекивани резултати и одрживост

- Повећање чланства
- Повећање читаности
- Постављање темеља за сличне активности у наредним годинама

9. Прилози

- Образац пријаве
- Образац сагласности родитеља
- Уверење о чланству
- Записник комисије
- Пример плаката

1. Увод

1.1. Значај читања у савременом друштву

Читање је једна од најважнијих вештина коју човек стиче током живота. Оно није само средство усвајања информација, већ и моћно средство обликовања личности, развоја маште, критичког мишљења и емоционалне интелигенције. У ери дигитализације, када млади највећи део свог времена проводе уз мобилне телефоне и рачунаре, читање књига остаје један од ретких облика активности који истовремено подстиче концентрацију, стрпљење и дубинско размишљање.

Истраживања показују да редовно читање повећава речник, унапређује способност вербалног изражавања и олакшава сналажење у различитим животним ситуацијама. За децу и младе, књиге могу бити први прозор у свет, извор инспирације и начин да се упознају са културом, историјом и вредностима свога народа.

1.2. Лето као време за креативност и читање

Летњи месеци доносе ослобођеност од школских обавеза и пружају младима више слободног времена. Међутим, управо тај период често пролази у пасивним активностима – претерано коришћење телефона, играње видео-игара или гледање телевизије. Организовање конкурса попут „*Читам, летујем, маштам*“ пружа младима прилику да своје лето испуне на креативан и користан начин, да комбинују уживање у књизи са визуелним изражавањем кроз фотографију.

Када се читање повеже са летом, добијамо јединствену симбиозу одмора и духовног обогаћивања. Читање на плажи, у дворишту, на планинској стази или у хладу воћњака постаје посебно искуство које млади могу да забележе и поделе са другима.

1.3. Улога библиотека у малим срединама – пример Босилеграда

У малим срединама, библиотека често представља не само место за позајмљивање књига, већ и центар културног живота. Народна библиотека „Христо Ботев“ у Босилеграду има дугу традицију неговања културе читања и подстицања младих да се баве књигом. Организовање конкурса оваквог типа наставак је мисије библиотеке – да креира програме који су истовремено едукативни, забавни и доступни свима.

Уз подршку локалне самоуправе, библиотека постаје место сусрета, учења и размене идеја. Конкурс „*Читам, летујем, маштам*“ директно се надовезује на овај задатак, јер кроз њега библиотека не само да промовише књигу, већ и гради заједницу љубитеља читања, мотивише нове чланове и јача везу са младима у Босилеграду.

2. Циљеви и значај конкурса

2.1 Развој културних навика код младих

Читање је више од само пријатне активности — оно је темељ који гради наш ум, развија машту и проширује видике. У времену када је дигитални свет преплављен брзим информацијама, младима је понекад тешко пронаћи мотивацију да узму књигу у руке и посвете јој пажњу. Управо зато је конкурс „*Читам, летујем, маштам*“ осмишљен као подстицај младима да враћају и негују ту навику која се у свету показала као кључна за лични и образовни развој.

Овај конкурс пружа прилику младима да своје читање преточе у нешто јединствено — фотографију и визуелну причу која показује њихову креативност и однос према прочитаном. Кроз ову интеракцију, они не само да развијају љубав према књизи, већ уче и да се изражавају на иновативан начин, што је у складу са савременим потребама и изазовима.

Подстицај културних навика у младости значи градити темеље за читање које ће трајати цео живот. Конкурс је платформа која омогућава да се та навика развије у окружењу где је креативност награђена и препозната, што чини процес учења забавнијим и приступачнијим.

2.2 Повезивање књиге и савремених технологија

Дигитална ера донела је многе промене у начину на који комуницирамо, учимо и стварамо. Конкурс „*Читам, летујем, маштам*“ користи савремене технологије као алат за промоцију традиционалне вредности — читања. Фотографија као уметнички израз омогућава учесницима да визуелно оживе своје искуство са књигом, да прикажу како их прича инспирише и покреће.

Кроз коришћење интернета за пријаву радова и гласање, конкурс успоставља мост између традиционалне културе и модерних медија. Ово повезивање отвара нове могућности за ширење поруке о значају читања, чинећи да се она чује не само у Босилеграду већ и далеко изван његових граница.

Овај приступ не само да омогућава учесницима да савладају дигиталне вештине, већ и показује да читање и технологија могу ићи руку под руку, пружајући младима нове начине изражавања и повезивања са културом.

2.3 Подстицај чланства у библиотеци

Народна библиотека „Христо Ботев“ у Босилеграду није само место где се позајмљују књиге. Она представља културни и образовни центар који повезује различите генерације и подстиче развој локалне заједнице. Конкурс „*Читам, летујем, маштам*“ има за циљ да младе охрабри да постану активни чланови библиотеке и тако учествују у богатом културном животу свог места.

Повећање чланства значи јачање самог института библиотеке, што омогућава да се организују нове радионице, промоције и други програми који ће бити доступни свим

грађанима. Кроз конкурс, библиотека добија прилику да се приближи млађој публици, укаже на значај књиге и пружи подршку у образовним и креативним процесима.

Овај процес повезивања младих са библиотеком није само циљан на једнократну акцију, већ представља дугорочну стратегију очувања културе и образовања у малим срединама као што је Босилеград. Тако конкурс постаје покретач не само читања већ и целокупног културног развоја заједнице.

3. Опис и образложење конкурса

3.1 Детаљан опис активности

Конкурс „*Читам, летујем, маштам*“ је осмишљен као креативна платформа која позива младе да споје читање са својом маштом и уметничким изразом. Учесници конкурса треба да прочитају одабрану књигу или више књига током летњег распуста, а затим да своје читање и утиске преточе у фотографију која на креативан начин приказује њихову везу са прочитаним.

Активност није само позив на читање већ и подстицај на размишљање о значају књиге у свакодневном животу. Фотографије су израз индивидуалног односа према књизи и могу да буду разне — од сцена које приказују тренутке читања на плажи, у природи или код куће, до апстрактних уметничких композиција које симболизују машту коју књига буди.

Овакав приступ омогућава да се традиционална активност читања оживи на нов и интерактиван начин, прилагођен младима који су упућени у дигиталне технологије и визуелне уметности.

3.2 Зашто баш тема „Читам, летујем, маштам“

Лето је време када се природа буди, а људи имају више слободног времена, идеално за опуштање и развој личних интересовања. Тема „Читам, летујем, маштам“ симболизује овај спој — читање као извор знања и инспирације, лето као време одмора и креативности, и машта као сила која покреће све уметничке изразе.

Ова тема позива младе да током лета не само пасивно конзумирају информације, већ и да активно учествују у стварању сопствених прича и утисака. Машта је кључни елемент који повезује књигу и лични развој, а управо то жели да искаже конкурс.

3.3 Примери из сличних конкурса у Србији и региону

У Србији и шире, бројни слични конкурси показали су колико је важно укључити младе у културне активности на креативан начин. Конкурси који повезују читање и визуелне уметности све више добијају на популарности јер омогућавају младима да се изразе кроз више медија.

Примери из других градова показују да такви конкурси не само да подижу свест о значају читања, већ и јачају локалне библиотеке, школске заједнице и шире. Управо та пракса показује да конкурс у Босилеграду има велики потенцијал да постане успешан модел који ће инспирисати и друге средине.

4. Правила учешћа

4.1 Јасна правила – објашњења и примери добре праксе

Јасноћа и транспарентност правила су темељ успешног конкурса. Правила учешћа у конкурс *„Читам, летујем, маштам“* осмишљена су тако да буду приступачна и разумљива свим узрастима и нивоима искуства. Учесници треба да буду информисани о томе шта се очекује од њих, како да правилно пријаве рад, као и о условима који морају бити испуњени да би њихове фотографије биле прихваћене.

Примери добре праксе укључују јасне смернице о томе како направити квалитетну фотографију, шта је дозвољено у смислу коришћења фото-алата и ефеката, као и које теме и мотиви су прихватљиви. Такође, учесницима се препоручује да буду креативни али и поштују правила аутора и права других.

4.2 Како да фотографија буде квалитетна и оригинална

Квалитет фотографије у великој мери утиче на успех рада у конкуренцији. Зато конкурс пружа смернице о томе како направити јасну, добро осветљену и оригиналну фотографију која ће на најбољи начин представити тему конкурса. Учесници су подстакнути да користе природну светлост, различите углове снимања и да воде рачуна о композицији.

Оригиналност је кључна – фотографије које приказују лични став и креативност аутентично доприносе духу конкурса. Ово је прилика да се покаже јединственост сваког учесника и његов однос према књизи и лету.

4.3 Објашњење гласања

Гласање је отворено за публику на сајту библиотеке од 5. до 15. септембра 2025. године, 24 сата дневно. Овај начин гласања омогућава да сви заинтересовани прате и учествују у избору најбољих радова, што додатно мотивише учеснике да промовишу своје фотографије и укључе породицу, пријатеље и локалну заједницу.

Тиме се осигурава транспарентност и инклузивност, а истовремено се повећава видљивост конкурса и читања у локалној средини и шире.

5. Методологија реализације

5.1 Фазе реализације

Конкурс „*Читам, летујем, маштам*“ реализује се кроз више јасно дефинисаних фаза које обезбеђују његову успешну организацију и спровођење. Прва фаза је припрема, у којој се креирају материјали за промоцију, обрађују правила и припремају обрасци за пријаву. Овај период је кључан за дефинисање циљева и координацију тимова задужених за реализацију.

Следи фаза промоције која траје током пролећа и почетка лета. У овом периоду, активности су усмерене на ширење информација о конкурс у путем друштвених мрежа, локалних медија и кроз сарадњу са школама. Промоција има за циљ да мотивише младе да се пријаве и да јасно представи значај и правилнике конкурса.

Фаза пријема радова подразумева организацију пријављивања и прикупљања фотографија учесника. Овде се пажљиво води рачуна о поштовању правила и критеријума конкурса, као и техничкој припреми материјала за следећу фазу.

Гласање публике, које је одређено у распону од 5. до 15. септембра 2025, представља интерактивни део у коме широка јавност има могућност да да свој глас за најбољи рад. Ова фаза је важна и за подизање видљивости конкурса и за укључивање локалне заједнице у културне активности.

Након гласања следи фаза евалуације у којој се анализирају резултати конкурса, процењује утицај и припремају препоруке за наредне године. Завршна фаза обухвата доделу награда и организацију завршне манифестације која прославља успех учесника и целокупног пројекта.

5.2 Детаљан временски план

Временски оквир конкурса осмишљен је тако да омогући довољно времена за сваку фазу. Припрема почиње у априлу 2025. године, када се дефинишу сви организациони аспекти. Промоција се одвија током маја и јуна, чиме се достигао врхунац заинтересованости за учешће.

Пријем радова је отворен током јулских и августовских месеци, пружајући учесницима довољно простора да своје креативне идеје претворе у фотографије. Гласање публике је одређено за почетак септембра, са циљем да се обради довољан број радова и омогући транспарентан избор победника.

Завршна манифестација са доделом награда планирана је за средину септембра 2025. године, као круна читавог процеса.

5.3 Задужене особе и њихове улоге

Успешна реализација конкурса захтева тимски рад и јасну расподелу одговорности. Тим задужен за организацију састоји се од координатора конкурса, особа задужених за промоцију и комуникацију, као и стручњака за техничку подршку при пријему радова и вођење гласања.

Школски координатори имају улогу да мотивишу ученике и преносе информације, док библиотекари прате пријем и проверу радова, као и комуникацију са учесницима. Јасно дефинисане улоге омогућавају глатку организацију и ефикасно спровођење свих активности.

6. Промотивне активности

6.1 Плакат, друштвене мреже и локални медији

Промоција конкурса „*Читам, летујем, маштам*“ представља један од најважнијих сегмената његове успешне реализације. Квалитетна и добро осмишљена кампања може да пробуди интересовање и мотивише што већи број младих да учествују.

Креирање плаката са јасним визуелним порукама и свим битним информацијама о конкурс у представља први корак у промоцији. Плакати ће бити постављени у школама, библиотекама, али и на јавним местима широм Босилеграда, што омогућава да информације стигну до различитих целних група.

Друштвене мреже, као што су Инстаграм, Фејсбук и ТикТок, користе се за динамично и интерактивно обавештавање о конкурс у. Кроз кратке видео записе, интервјуе и постове, могуће је пратити развој конкурса, делити савете о фотографисању и читању, као и промовисати најбоље радове. Овај приступ омогућава директну комуникацију са младима који су најактивнији управо на овим платформама.

Локални медији, укључујући радио и штампане новине, такође имају значајну улогу у промоцији конкурса. Интервјуи са организаторима и учесницима, најаве и извештаји током и након конкурса подижу свест о важности оваквих културних иницијатива у заједници.

6.2 Сарадња са школама

Школе су кључни партнери у реализацији конкурса. Ученици су главна циљна група, а наставници и стручни сарадници имају улогу да их подстакну и подрже у учешћу. Организовање радионица, информативних часова и презентација у школама представља директан начин да се промовише конкурс и објасне сви услови и могућности.

Такође, школе могу да препознају овај конкурс као део својих образовних и културних активности, што додатно мотивише ученике да активно учествују и да своје читање прикажу на креативан начин.

6.3 Мотивација ученика да учествују

Мотивација је кључни фактор за успешан конкурс. Поред награда које се додељују победницима, важно је да ученици осете вредност свог рада и добију повратну информацију. Организација изложби најуспешнијих радова у библиотеци и другим јавним просторима подстиче понос и жељу за учешћем.

Поред тога, активна промоција радова кроз друштвене мреже омогућава ученицима да стекну широку публику и подршка породице и пријатеља додатно охрабрује и јача њихов ентузијазам.

7. Буџет и финансирање

7.1 Табела трошкова

За успешну реализацију конкурса *„Читам, летујем, маштам“* неопходно је пажљиво планирање финансијских ресурса. Табела трошкова обухвата све кључне ставке: израду и штампу плаката и промотивног материјала, техничку подршку за пријем и обраду радова, организацију гласања путем интернета, као и награде за учеснике.

Такође, буџет укључује трошкове организације завршне манифестације, укључујући закуп простора, освежавање и штампање сертификата или диплома. Планирани издаци су јасно дефинисани како би се осигурала транспарентност и ефикасност коришћења средстава.

7.2 Образложење сваке ставке

Израда плаката и других промотивних материјала је важан сегмент јер директно утиче на видљивост конкурса у локалној заједници. Квалитетна презентација привлачи пажњу и подстиче заинтересоване да се укључе.

Техничка подршка подразумева платформу за пријаву радова, као и систем за гласање, што омогућава сигуран и једноставан процес. Овај део је кључан за успешан ток конкурса, нарочито у дигиталној ери.

Награде су мотивишући фактор за учеснике и могу укључивати књиге, школски прибор, ваучере или друге симболичне поклоне који промовишу даљу креативност и учење.

Завршна манифестација не само да обележава крај конкурса, већ и пружа прилику за јавну промоцију резултата и подршку локалној култури.

7.3 Извори финансирања

Буџет конкурса обезбеђује се из више извора. Општина Босилеград пружа значајну подршку као локални партнер, препознајући важност културних и образовних иницијатива за развој заједнице.

Поред тога, библиотека користи и сопствене приходе и потенцијалне спонзорске прилоге од локалних привредника и институција које желе да подрже ову значајну манифестацију. Такав модел финансирања осигурава одрживост и континуитет конкурса у наредним годинама.

8. Очекивани резултати и одрживост

8.1 Повећање чланства

Један од главних очекиваних резултата конкурса „*Читам, летујем, маштам*“ јесте значајно повећање броја чланова Народне библиотеке „Христо Ботев“. Кроз активно укључивање младих у културне и образовне активности, конкурс подстиче да се библиотека доживљава као место које нуди више од позајмљивања књига — као простор за креативност, дружење и учење.

Повећање чланства у библиотеци не само да унапређује њен статус у заједници већ и обезбеђује боље услове за организовање будућих програма и активности које ће бити доступне ширем кругу грађана.

8.2 Повећање читаности

Конкурс има за циљ да допринесе расту читалачке културе међу младима, подстичући их да читање доживе као радост и инспирацију, а не као обавезу. Кроз креативно повезивање читања и визуелног израза, учесници развијају дубљи однос према књигама, што се очекује да ће резултовати дугорочним повећањем читаности у локалној заједници.

Такође, конкурс служи као пример добре праксе која може бити примењена и у другим малим срединама у Србији и региону, чиме се унапређује целокупна културна сцена.

8.3 Постављање темеља за сличне активности у наредним годинама

Конкурс „*Читам, летујем, маштам*“ је осмишљен као први корак у дугорочном процесу унапређења културних активности у Босилеграду. Очекује се да ће позитивна искуства и добри резултати овог пројекта послужити као темељ за организовање нових сличних манифестација које ће и даље развијати креативност и љубав према култури.

Тиме се гради одржива културна платформа која ће омогућити да се значајне вредности пренесу и на будуће генерације, обезбеђујући континуитет и напредак.

9. Прилози

Прилози представљају важан део елабората, јер пружају конкретне документе и примере који подржавају реализацију конкурса „*Читам, летујем, маштам*“. Они служе као практични водичи за све учеснике, као и за организаторе и сараднике у реализацији пројекта.

У прилозима се налази образац пријаве који је дизајниран да буде једноставан за коришћење и да обухвати све неопходне податке о учеснику и његовом раду. Овај образац омогућава прегледност и ефикасност у процесу пријављивања, што је кључно за организацију.

Поред тога, прикључује се образац сагласности родитеља, који је неопходан за малолетне учеснике, како би се обезбедила законска регулатива и права детета. Овај документ гарантује да су сви учесници и њихови родитељи или старатељи упознати са условима конкурса.

Уверење о чланству у библиотеци помаже у идентификацији активних чланова и подстиче редовно коришћење библиотечких услуга. Такође, овај документ може послужити као један од услова за учешће, чиме се директно стимулише повећање чланства.

Записник комисије садржи све важне информације о раду жирија, критеријумима оцењивања и доношењу одлука. Овај документ је доказ транспарентности и професионалног приступа у селекцији најбољих радова.

На крају, као пример плаката приложен је дизајн који је коришћен у промоцији конкурса. Он представља визуелни идентитет и помаже у стварању препознатљивости пројекта у локалној заједници.

Сви ови прилози заједно доприносе квалитету и успешности конкурса, омогућавајући да организација тече без препрека и да учесници имају све потребне информације на располагању.

ПРИЈАВА ЗА УЧЕШЋЕ

На конкурс: „Читам, летујем, маштам“
Организатор: Народна библиотека „Христо Ботев“ – Босилеград

Подаци о учеснику:

- Име и презиме: _____
- Датум рођења: _____
- Адреса: _____
- Контакт телефон: _____
- E-mail (ако постоји): _____

Подаци о чланству у библиотеци:

- Број чланске карте: _____
- Датум учлањења: _____

Подаци о раду:

- Назив књиге: _____
- Аутор: _____
- Омиљени цитат из књиге: _____

- Кратак опис шта ме је привукло у књизи / оставило утисак:

Изјава учесника и родитеља:

Пријавом на конкурс сагласан/на сам да организатор конкурса може без накнаде репродуковати, изложити и/или објавити мој рад у културне и промотивне сврхе.

Место и датум: _____

Потпис учесника: _____

Потпис родитеља/старатеља:

САГЛАСНОСТ РОДИТЕЉА

За конкурс: „Читам, летујем, маштам“

Организатор: Народна библиотека „Христо Ботев“ – Босилеград

Ја, _____ (име и презиме
родитеља/старатеља), родитељ/старатељ малолетног учесника
_____ (име и презиме детета), дајем своју
сагласност да:

1. Фотографија и подаци достављени за конкурс могу бити објављени на сајту и друштвеним мрежама Народне библиотеке „Христо Ботев“, као и у другим медијима у промотивне сврхе.

2. Организатор конкурса може обрађивати личне податке искључиво у сврху организације конкурса.

Место и датум: _____

Потпис родитеља/старатеља: _____

УВЕРЕЊЕ О ЧЛАНСТВУ

За конкурс: „Читам, летујем, маштам“
Организатор: Народна библиотека „Христо Ботев“ – Босилеград

Овим се потврђује да _____ (име и презиме) је члан
Народне библиотеке „Христо Ботев“ у 2025. години.

Број чланске карте: _____

Датум издавања уверења: _____

М.П.

Потпис библиотечког радника

ЗАПИСНИК О РЕЗУЛТАТИМА ГЛАСАЊА

За конкурс: „Читам, летујем, маштам“

Организатор: Народна библиотека „Христо Ботев“ – Босилеград

Датум састављања записника: _____

Место: Босилеград, Народна библиотека „Христо Ботев“

1. Састав комисије:

1. _____ (председник)
2. _____ (члан)
3. _____ (члан)

2. Подаци о току гласања

- Гласање је одржано на званичном сајту Народне библиотеке „Христо Ботев“ у периоду од **5. септембра 2025. у 00:00 часова до 15. септембра 2025. у 00:00 часова.**
- Гласала је искључиво публика, путем онлајн платформе за гласање.
- Сваки корисник могао је гласати за једну фотографију по уређају.

3. Остварени резултати гласања

Р.Бр.	Име и презиме учесника	Назив књиге	Број гласова	Пласман
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

4. Пласман и награде

- **I место:** _____ – _____
гласова – награда: пакет књига + школски прибор

- **II место:** _____ – _____
гласова – награда: књига + школски прибор

- **III место:** _____ – _____
гласова – награда: књига

5. Напомена комисије

Потписи чланова комисије:

1. _____
2. _____
3. _____

Потпис директора библиотеке: _____

Печат библиотеке

ЗАПИСНИК ПРИМАЊА НАГРАДА

За конкурс: „Читам, летујем, маштам“

Организатор: Народна библиотека „Христо Ботев“ – Босилеград

Датум доделе награда: _____

Место доделе награда: _____

Примачи награда и подаци:

Редни број	Име и презиме примаоца	Учесник (да/не)	Награда (опис)	Потпис примаоца	Потпис лица које је предало награду
1					
2					
3					

Напомене:

Записник сачинио:

(име и презиме, потпис)

Потврђујем пријем награда:

(име и презиме примаоца, потпис)